

Laatste Deense wrak Slag bij Fehmarn gevonden

In 1644 vond voor de kust van Fehmarn, een eilandje in de Oostzee gelegen tussen de Duitse kust en het Deense eiland Lolland, een belangrijke zeeslag plaats. Inzet van deze slag, waarbij een gecombineerde Zweeds/Hollandse vloot het opnam tegen de Deense vloot, vormde de zeggenschap over de Sont, de smalle zeestraat die toegang vormt tot de Oostzee. Vanwege de lucratieve handel met de landen rond de Oostzee was vooral voor de Republiek der Verenigde Nederlanden een vrije doorgang door de Sont van levensbelang. Ter illustratie: de Oostzeehandel vormde in de vroege 17^e eeuw nog bijna 60 % van de totale handelscapaciteit in de Republiek. De Slag bij Fehmarn eindigde in een enorme overwinning voor de Zweeds/Hollandse alliantie. Niet alleen leden zij zelf weinig

▲ De Zeeslag bij Fehmarn, 1644. AFBELDING UIT JOH. PETER LOTICHIVS, *THEATRUM EUROPAEUM*, BD. 5, FRANKFURT AM MAIN, 1651, PAG. 564.

◀ Een marine archeoloog onderzoekt het wrak van de Delmenhorst. (FOTO: MORTEN JOHANSEN / VIKING SHIP MUSEUM IN ROSKILDE)

▼ Resten van de Delmenhorst, een Deens oorlogsschip vergaan bij de Zeeslag bij Fehmarn in 1644. (FOTO: MORTEN JOHANSEN / VIKING SHIP MUSEUM IN ROSKILDE)

▶ Het scheepswrak van de Delmenhorst bevindt zich op 3,5 meter diepte bij de zuidkust van het eiland Lolland. (FOTO: VIKING SHIP MUSEUM IN ROSKILDE)

NIEUWS BUITENLAND

Tekst: Joost Vermeulen

verlies: slechts twee Zweedse en een Hollands oorlogsschip, de Swarte Aerent, gingen er verloren. Van de 17 Deense schepen die bij deze slag betrokken waren keerden er echter slechts twee, zwaar beschadigd, in een Deense haven terug. Tien schepen werden door de Hollanders als buit opgebracht en de overige vijf gingen in de slag ten onder. De Zweedse scheepswrakken werden al eerder gelokaliseerd op de bodem van de Oostzee. En ook de gezonken Swaerte Arent werd in 2012 (her)ontdekt. Van vier van de vijf Deense wrakken was ook de positie op de bodem intussen bekend. Het enige wrak dat nog niet was teruggevonden was dat van de Delmenhorst. De Denen hadden nog, zo wist men uit schriftelijke bronnen, geprobeerd om dit schip, toen het onbestuurbaar dreigde te raken, op een zandbank te zetten, zodat het beschermd kon worden door een Deens geschut dat op de kust van Lolland stond opgesteld. De vijand stuurde er echter een brandschip op af, waardoor het alsnog zinkte. Onlangs troffen duikers, werkzaam bij de aanleg van een onderzeese tunnel tussen Denemarken en Duitsland, op de zeebodem restanten aan van wat vrijwel zeker een oorlogsschip was. Op slechts 3,5 meter diepte werden eerst ballaststenen gevonden en daarna wrakhout en bronzen kanonnen. De eerste resultaten van het direct ingestelde onderzoek wezen uit dat het nu gevonden wrak vrijwel zeker dat van de Delmenhorst is, het laatste nog missende slachtoffer van slag bij Fehmarn. Het wrak zal nadat het is onderzocht niet worden gelicht. Er wordt wel een beschermende zandlaag overheen gespoten zodat het voor de toekomst beschermd is. De vondsten uit het wrak zullen worden ondergebracht in het scheepsmuseum in Roskilde. ◀

